

Η ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΚΑΣΤΑΝΕΑ.

ΔΙΗΓΗΜΑ.

Ἐπὶ τῆς ἀνατολικῆς πλευρᾶς τοῦ ἐν Παρισίοις νησιδίου Ἁγίου Λουδοβίκου, ὅπου πρὸ ἐνὸς αἰῶνος ὑπῆρχον ἔτι ἀκλλιέργητοι γαίαι καὶ συστάδες τινες δένδρων, τῆν 10 Μαρτίου 1746, εἰς τὰς πρώτας ἀκτίνας τοῦ ἡλίου, καθ' ἃς ἡ σελήνη ὠχρία, ἔκειτο ἐκτάδην ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ἀμμου τὸ σῶμα ἀνδρὸς νέου, ἀρτίως ἐκπνεύσαντος. Λεῦκαι ὑψοῦντο κύκλω τοῦ πτώματος, ὡς εἰς τέσσαρας γωνίας τάφου· ἡ ἀτμοσφαῖρα, ἡ ἐκτεινομένη εἰς τὰ περίε, εἶχε τι τῆς ὠχρότητος τοῦ θανάτου, καὶ τὸ πένθιμον σκιαγράφημα ἀνηνακίᾳ τοῦ ἐλαφρῶς ἐπὶ τοῦ κιτρίνου καὶ θολοῦ ὕδατος τοῦ ποταμοῦ.

Οἱ κατὰ πρότον ἐξεληθόντες τῶν οἰκῶν των κάτοικοι συνήγοντο περίε τοῦ πτώματος καὶ κατήριζον διάφορα τεκμήρια, ἐπὶ τοῦ φονευμένου ἀνθρώπου, καὶ τοῦ βιαίου θανάτου, οὗτινος ὑπῆρξε θῦμα.

— Εἶναι ζωγράφος, ἔλεγον εἰς τῶν παρεστῶτων· ἔχει κόμην μακρὰν, ἰσπανικτὴ κεκομμένην, ἔνδυμα μάλλινον φαῖον, καὶ κρατεῖ ἔτι τὴν χεῖρα συνεσταλμένην ἐπὶ τῆς χρωματοζόρου πεξίδος του.

— Ὅτ' εἶναι ἐκ τῆς σχολῆς τοῦ Νατουάρ, διότι ἐνταῦθεν ἄγει ἡ ὁδὸς εἰς τὸ ἐργαστάσιον.

Μεταξὺ τοῦ οὐμίλου τῶν σταματηθέντων ἐκεῖ διαβατῶν καὶ ἀξιωματικῶν τινων τῆς χωροφυλακῆς, ὑπῆρχε καὶ τις μοναχὸς φραγκισκανὸς, οὗ ἡ κορδύλη ἐκάλυπτε καθ' ὄλοκληρίαν σχεδὸν τὸν πρόσωπον, δὲν ἔλεγε τίποτε, ἀλλὰ διπρῶντα ἐν προσοχῇ τὴν φυσιογνωμίαν τῶν σχηματιζόντων τὸν κύκλον.

— Οἱ μαθηταὶ διανύουσιν ἐνίοτε τὴν νύκτα ζωγραφούντες ὑπὸ τὸ φῶς τῆς λαμπάδος, εἶπε τις, οὗτος δὲ ἐπανερχόμενος ἐξώρας, ἀπήνητησεν ἴσως κακοῦργον τινα.

— Ἐντοσοῦτω δὲν προσεβλήθη ὑπὸ κλέπτου· ὅλα τὰ ὅποια ἔφερον ἀντικείμενα, ἔμενον ἐπάνω του, καὶ ἰδοὺ ἀκόμη μία ἄλυσσις ἀργυρᾶ, κρεμωμένη εἰς τὸν λαιμὸν του.

— Εἶτε κλέπτης ἢ μὴ, δολοφόνος τὸν ἐφόνευσε βεβαίως, διότι εἶναι πληγωμένος εἰς τὸν ὦμον, ὅπερ δὲν ἦδύνατο νὰ συμβῆ εἰάν αὐτοχειριάζετο.

— Ὅπως ἂν ἔχη, ὁ σίδηρος τὸν ἐπέτυχε, διότι τὸ ἱμάτιόν του εἶναι λεπτόν καὶ πολὺ μεταχειρισμένον.

— Ναί, ἀλλ' αὐτὸ ἔχει ὑπερβαμμένον δέρμα, εἶπεν εἰς τῶν περιεστῶτων.

— Πῶς ἤξευρετε, ὅτι τὸ ἱμάτιον τοῦτο ἔχει ὑπερβαμμένον δέρμα, νέε, εἶπεν ὁ μοναχὸς, προσηλῶν βλέμμα ἐταστικὸν ἐπὶ τοῦ ἤδη ὀμιλήσαντος.

Τὸ πρόσωπον, εἰς ὃ ἀπευθύνθη οὗτος, ὠχρίασεν ἔλαφρῶς καὶ εἶπεν ὅτι τὸ ὑπέθετεν.

— Ἀλλὰ, ἐπανελάβεν ὁ μοναχὸς. Θὰ ἀναζητετε τοὺς χαρακτῆρας τοῦ πτώματος τοῦτου, καὶ σον, ἂν δὲν ἀπατώμι, εἶθε ζωγράφος ἐπίστατος ἐκ τῆς σχολῆς τοῦ Νατουάρ, εἰς ἣν ὑποτίθεται ἄντικε.

— Τφόντι, ἀπεκρίνατο ὁ νέος, ἤδη ὅτε ἡ ἀνοίγει, μὲ φαίνεται νὰ βλέπω τὸν Ἀντώνιον Λαβέρτην.

— Τὸν Ἀντώνιον Λαβέρτην! ἐπεφώνησάν τε, τὸν νέον ἐκεῖνον καλλιτέχνην, ὅστις εἶναι τόσοσ καλὴν φήμην, καὶ ἐμελλεν ἴσως νὰ λαβῆ ἀριστεῖον τῆς ζωγραφικῆς!

— Καὶ ὅστις ἦτο φίλος τοῦ Ἰωσήφ Βιέν.

— Ἀπεναντίας, εἶπε ζωγράφος ὁ νέος· ὁ Ἰωσήφ καὶ οὗτος ἦταν συγχισμένοι καὶ μάλιστα ἦλθον ἔστω εἰς ἔριν πολὺ σφοδράν.

— Ἀ! εἶπον τινες, ἦταν συγχισμένοι, ἐπὶ καὶ ἡμιλλῶντο διὰ τὸ ἀριστεῖον τῆς ἀκαδημίας. Καὶ ἡ ἐξήγησις αὐτῆ ἐφάνη πείθεισά πως τοὺς ρεστώτας.

— Βέβαια, ἔλεγον, ὁ θάνατος τοῦ νέου τοῦ δυνατὸν νὰ ἦναι ἔργον ἀντιπάλου τινος μάλλον, εἶναι καταφανές, τφόντι, ὅτι τὴν ζωὴν του μὲν θέλησα καὶ οὐχὶ τὸ βαλάντιόν του.

Ὁ ζωγράφος ὑπεστήριξε τότε ἰσχυρῶς τὸ ἔβατον μίτος τῶν δύο συναμίλλων. Εἶς τὸν παρὰ ἀξιωματικῶν τῆς χωροφυλακῆς, ἠρώτησε τὰ κτηριστικὰ τοῦ Ἰωσήφ Βιέν καὶ τὰ ἐσημασμένα τὸ βιβλιάριον του. Οἱ διαβάται ἀπεμακρύνθησαν ῥοντες εἰς τὸ πνεῦμα των τὴν ὑπόθεσιν τοῦ πηλῆλους μίτους τῶν δύο καλλιτεχνῶν. Ἡ ὑπόθεσις μεγαλύνθη ταχέως καὶ ἐντός ὀλίγου μετέβη εἰς τὴν βεβαιότητα παρ' ἐκάστῳ αὐτῶν, ὅτι ὁ Ἰωσήφ Βιέν εἶχε δολοφονῆσει τὸν νέον ζωγράφον, τὴν τίπαλόν του.

Ὁ μοναχὸς, ὅστις ἀπεμακρύνθη ὡς καὶ οἱ ἄλλοι βάδισε παρὰ τὰς ἐρήμους ὄχθας τοῦ ποταμοῦ εἰς τὴν ἐωθινήν ταύτην ὥραν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν τοῦ Κεραμεικοῦ.

Τὸ πᾶν ἤδη ἀνελάμβανεν ἐκεῖ ζωὴν ὑπὸ τὰς τὰς ἐπιβροᾶς τῆς ἀνοίξεως· τὰ μάρμαρα ἀνελάβαν τὰ δένδρα ἀπέσειον τὸ βρῦον τῶν κλώνων των ἀναθάλωσι μετ' ὀλίγον, καὶ ἤδη ἡ καστανέα, ἡ τότε ὀνόμασαν καστανέα τῆς 20 Μαρτίου καὶ ἐδεικνύετο ἕκαστον ἔτος ἡγουμένη τῶν ἄλλων εἰς πρῶτον ἀναθάλασθαι τῶν φυλλων, εἶχε κλάστικας ἀναθάλλοντας διὰ τῆς λαμπροτέρας χηρῆτος.

Ὅταν ὁ μοναχὸς φραγκισκανὸς ἐπληρίσασεν αὐτὸν εἶδεν εἰς τοὺς πόδας τοῦ δένδρου καθήμενα δύο τομα, τὰ ὅποια δὲν παρετήρησαν ποσῶς τὴν παρὰ τὴν σίαν του. Παρσιέφρυσεν ὅπισθεν ἀγάλατός τινος ἠδυνήθη ν' ἀκούσῃ τὴν συνδιαλεξίν των· ἦταν νεογνώστος εἰς τὸν μοναχὸν, καὶ γυνὴ κεκαλυμμένη μακροῦ μανδύου καὶ μικρᾶς μαύρης προσωπίδος, εἰ δὲ φθαλμοὶ του διέκρινον αὐτὴν ἐντελῶς ὡς τὴν περιφροτέρων καλλονῶν τῆς αὐλῆς τοῦ Ἰαδοβίκου.